

МЕТОДИКА

ЗА ИЗЧИСЛЯВАНЕ НА ЕВРОВ СРЕДНОПРЕТЕГЛЕН ДЕПОЗИТЕН ИНДЕКС (СДИ) НА БАНКА ДСК АД, ПРИЛОЖИМ ПО КРЕДИТНИ СДЕЛКИ С БИЗНЕС КЛИЕНТИ

В сила от 01.08.2023 г.

1. Предмет

Настоящата методика регламентира начина на изчисляване на Евров Среднопретеглен депозитен индекс (СДИ) като референтен лихвен процент, прилаган от „Банка ДСК“ АД по кредитни сделки в евро на бизнес клиенти, както и начина на прилагането му и периодичната му промяна.

2. Обхват и определения

Методиката е приложима за кредитни сделки с променлив лихвен процент, отпускани на бизнес клиенти, при които за референтен лихвен процент се прилага Евров СДИ.

За целите на настоящата методика:

- "Променлив лихвен процент по кредита" е лихвеният процент по кредита, формиран на база на референтен лихвен процент (променлива компонента) и фиксирана надбавка.
- "Референтен лихвен процент" (РЛП) е променливата компонента, използвана за основа за изчисляване на приложимия Променлив лихвен процент по кредита .
- Евров „СДИ“ (Среднопретеглен депозитен индекс) е индекс който се изчислява от „Банка ДСК“ АД и се използва за референтен лихвен процент по кредити за бизнес клиенти в евро
- „Кредитни сделки“ или “кредит” са договори за кредит, банкови гаранции и факторинг

3. Източник на данни и начин на изчисляване

Източникът на данни за изчисляване на Евров СДИ е Лихвената статистика на Българската народна банка (БНБ) – таблица „Лихвени проценти и обеми по салда по срочни депозити на сектор Нефинансови предприятия“, публикувана на интернет страницата на БНБ: <https://www.bnb.bg/Statistics/StMonetaryInterestRate/StInterestRate/StIRIROnDeposits/StIRIROnDepositsNon-financialCorporations/index.htm> и таблица „Лихвени проценти и обеми по салда по срочни депозити на сектор Домакинства“, публикувана на интернет страницата на БНБ: <https://www.bnb.bg/Statistics/StMonetaryInterestRate/StInterestRate/StIRIROnDeposits/StIRIROnDepositsHouseholdsAndNPISHs/index.htm>, наричани оттук нататък „Лихвената статистика“ или „Таблицы“.

При изчисляването на стойността на Евров СДИ Банката прилага формула за изчисляване, използвайки публикуваните от БНБ статистически данни в Лихвената статистика.

Използват се само данните за лихвените проценти и обеми за срочни депозити в евро над 1 ден до 3 месеца на сектори Нефинансови предприятия и Домакинства за банковата система в Република България.

Конкретната формула е следната:

$$СДИ = \frac{\sum_i^n (Rate_{business,i} * Volume_{business,i} + Rate_{individuals,i} * Volume_{individuals,i})}{\sum_i^n (Volume_{business,i} + Volume_{individuals,i})}$$

където:

$Rate_{business,i}$ – среден лихвен процент по срочни депозити в евро на нефинансови предприятия за категория i

$Volume_{business,i}$ – обем на срочни депозити в евро на нефинансови предприятия за категория i

$Rate_{individuals,i}$ – среден лихвен процент по срочни депозити в евро на домакинства за категория i

$Volume_{individuals,i}$ – обем на срочни депозити в евро на домакинства за категория i

i - категория срочни депозити в евро. В случая категориите са две:

- над 1 ден до 1 месец, и
- над 1 месец до 3 месеца

За илюстрация на изчислението на Евров СДИ е представен следният пример на база данни от Лихвена статистика за май 2023:

Таблица 1. Входящи данни за май 2023

ЛИХВЕНИ ПРОЦЕНТИ И ОБЕМИ ПО САЛДА ПО СРОЧНИ ДЕПОЗИТИ НА СЕКТОРИ НЕФИНАНСОВИ ПРЕДПРИЯТИЯ И ДОМАКИНСТВА															
		Нефинансови предприятия							Домакинства						
		Срочни депозити							Срочни депозити						
		в евро							в евро						
		над 1 ден до 2 години					над 2 години		над 1 ден до 2 години					над 2 години	
		над 1 ден до 1 месец	над 1 до 3 месеца	над 3 до 6 месеца	над 6 до 12 месеца	над 1 до 2 години	над 2 години	над 1 ден до 1 месец	над 1 до 3 месеца	над 3 до 6 месеца	над 6 до 12 месеца	над 1 до 2 години	над 2 години		
ефективен годишен процент															
2023	I	0.50	0.33	1.10	0.08	0.20	0.10	0.22	0.08	0.01	0.01	0.11	0.10	0.31	0.82
2023	II	0.45	0.49	0.95	0.14	0.25	0.11	0.20	0.10	0.01	0.02	0.15	0.12	0.35	0.83
2023	III	0.78	0.96	1.26	1.18	0.36	0.14	0.20	0.12	0.01	0.02	0.14	0.14	0.43	0.84
2023	IV	0.89	1.35	1.32	1.10	0.38	0.36	0.20	0.13	0.01	0.02	0.14	0.15	0.46	0.85
2023	V	0.98	1.45	1.36	1.08	0.41	0.45	0.57	0.14	0.01	0.02	0.12	0.17	0.48	0.87
обеми в млн. лв.															
2023	I	774.1	167.0	242.5	58.9	292.3	13.5	9.9	9032.8	2069.8	1013.6	1274.6	4106.2	568.7	698.2
2023	II	794.6	177.4	184.4	64.5	355.2	13.2	109.5	9170.2	2063.4	1007.3	1317.2	4122.2	660.1	688.1
2023	III	1083.8	188.0	237.3	159.4	485.2	13.9	109.4	9250.4	2075.1	1007.2	1329.5	4168.9	669.7	682.5
2023	IV	1114.3	223.2	225.6	182.3	465.2	18.1	109.4	9271.7	2070.6	1002.1	1334.7	4184.7	679.7	680.7
2023	V	1063.8	235.0	241.7	196.6	371.8	18.8	109.4	9274.5	2073.1	988.8	1300.0	4230.3	682.3	674.7

Обработка на данните:

A. Идентифицират се категориите клиенти и видовете срочни депозити. Това са следните колони от Таблиците:

- ✓ Нефинансови предприятия:
 - срочни депозити, в евро, над 1 ден до 1 месец;
 - срочни депозити, в евро, над 1 до 3 месеца.
- ✓ Домакинства:
 - срочни депозити, в евро, над 1 ден до 1 месец;
 - срочни депозити, в евро, над 1 до 3 месеца.

В. За съответния месец се намират двата реда от Таблиците, съответстващи на:

- ✓ ефективен годишен лихвен процент
- ✓ обеми

С. За всяка от категориите клиенти и срочни депозити по т. А се умножава ефективният годишен процент по обема в млн. лева.

Д. Получените по т. С произведения се сумират.

Е. Отделно се сумират само обемите в млн. лева за всяка от категориите клиенти и срочни депозити по т. А.

Ф. Резултатът по т. Д се разделя на резултата по т. Е.

Г. Полученият по т. Ф резултат се закръглява до втория знак след десетичната запетая.

Резултат:

А	Ефективен годишен процент	Обем в млн. лв.	Произведение
	1 В	2 В	3 = 1*2 С
Нефинансови предприятия			
•срочни депозити, в евро, над 1 ден до 1 месец	1.45	235.0	341.7546828
•срочни депозити, в евро, над 1 до 3 месеца	1.36	241.7	329.4244663
Домакинства			
•срочни депозити, в евро, над 1 ден до 1 месец	0.01	2073.1	28.1947992
•срочни депозити, в евро, над 1 до 3 месеца	0.02	988.8	18.0954426
		Е 3538.638	717.469 Д
	Ф	Сума =	0.202752978
	Г	Евров СДИ =	0.20

4. Ред и честота на обявяване и период на валидност

Използваните от Банката данни за изчисляване на индекса се публикуват от БНБ в края на всеки месец на база данни за банковата система от предходния месец. Данните се публикуват на следните адреси:

Лихвени проценти по депозити - нефинансови предприятия -

<https://www.bnb.bg/Statistics/StMonetaryInterestRate/StInterestRate/StIRIROnDeposits/StIRIROnDepositsNon-financialCorporations/index.htm>

Лихвени проценти по депозити - домакинства и НТООД -

<https://www.bnb.bg/Statistics/StMonetaryInterestRate/StInterestRate/StIRIROnDeposits/StIRIROnDepositsHouseholdsAndNPISHs/index.htm>

Банката изчислява стойността на Евров СДИ месечно след публикуване на данните, следвайки описаната в т.3 процедура. Изчисляването се извършва най-късно в последния работен ден на всеки месец.

Банката публикува така изчислената стойност на Евров СДИ на своята интернет страница:

<https://dskbank.bg/%D0%B1%D0%B8%D0%B7%D0%BD%D0%B5%D1%81-%D0%BA%D0%BB%D0%B8%D0%B5%D0%BD%D1%82%D0%B8>

в първия работен ден на календарния месец, следващ публикуването на съответните статистически данни от БНБ.

Така изчислената стойност на Евров **СДИ** е приложима за всички кредити, за които Банката е договорила прилагането на Евров **СДИ** като референтен лихвен процент при изчисляване на променливата лихва.

Стойността на Евров **СДИ** по сключени договори се променя ежемесечно от Кредитора на определената в договора дата на лихвеното плащане. Изменението на Евров **СДИ** е валидно и се прилага за следващия лихвен период (от съответната дата на лихвеното плащане до деня, предхождащ датата на следващото лихвено плащане). За всеки лихвен период се прилага стойността на Евров **СДИ**, обявена от Банката на първия работен ден от съответния месец.

Пример:

- на 30-ти юни 2023 г. на своята интернет страница БНБ е публикувала Лихвената статистика с данните към 31-ви май 2023 г.
- Банката изчислява стойността Евров **СДИ**
- На 1-ви юли Банката обявява на своята интернет страница така изчислената стойност на Евров **СДИ**
- Обявената на 1-ви юли 2023 година стойност на Евров **СДИ** ще бъде приложена за изчисляване на лихвата по кредита за следващия лихвен период (от съответната дата на лихвеното плащане до деня, предхождащ датата на следващото лихвено плащане), определен в договора за кредит.

Първото изчисляване на Евров **СДИ** по настоящата методика Банката ще извърши на 31 юли 2023г. и стойността му ще бъде обявена на 1-ви август 2023 г.